

ЛІНА КОСТЕНКО

*«Поезія - це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі»*

Ліна Костенко - українська письменниця, поетеса.
Народилась 19 березня 1930 року в містечку Ржищеві на
Київщині в родині вчителів.

---

*Я, що прийшла у світ не для корид,
Що не люблю юрби та телекамер,
О, як мені уникся і набрид
Щоденний спорт - боротися з биками.
Я обираю пурпуровий плащ,
Бики вже люттю наливають очі.
Я йду на них, душе моя не плач,
Ці види спорту вже тепер жіночі!*

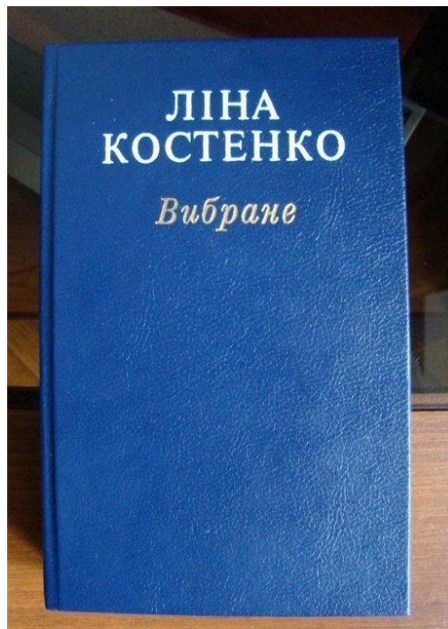

Принципова жінка з чоловічим характером, сталими принципами та поглядами на життя, з дитинства дивилася на світ аналітичним, навіть критичним поглядом. У 1936 році родина перебралася до Києва, де майбутня поетеса закінчила середню школу. Ці скупі дані біографічної довідки стануть хвилюючими поетичними мотивами, коли авторка згодом розповість у віршах про біженські дороги воєнних років і про "балетну школу" замінованого поля, по якому доводилося ходити, про перший, написаний в окопі вірш.

Після закінчення середньої школи молода поетеса навчається в Київському педагогічному інституті, а згодом - у Московському літературному інституті імені О. М. Горького, який закінчила 1956 року. На ті часи - це була хороша школа, де бутони таланту розпускалися і ставали прекрасними квітами, щоправда вже з гострими шипами. Ліна Костенко була однією з перших і найпримітніших у плеяді молодих українських поетів, що виступили на рубежі 50-60-х років. Період так званих в історії "шестидесятників" створив новітні стилі в українській літературі, змусив творити щось нове, атипове, щось авангардне, але, як і завше, безжалісне та максимально критичне по відношенні до влади і тодішнього режиму.

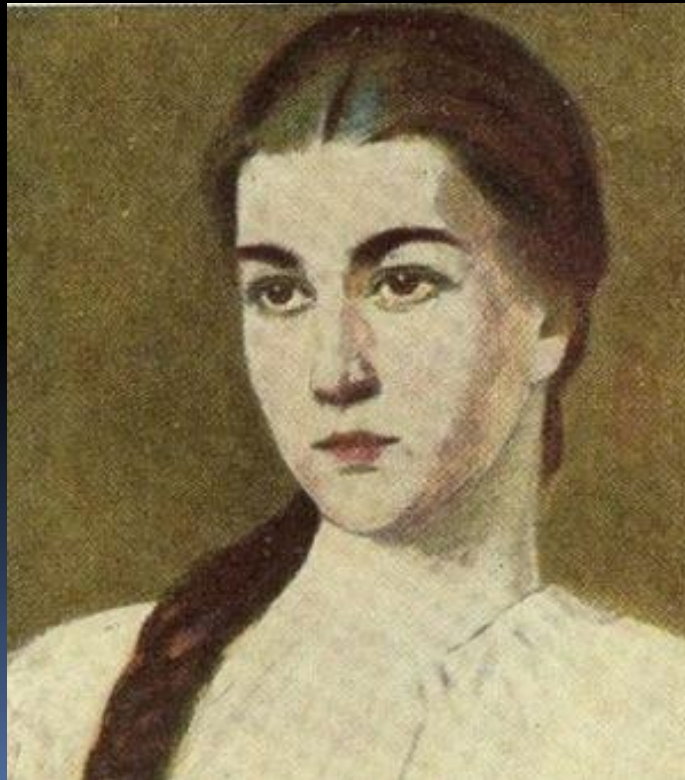

Збірки її віршів "Проміння землі" (1957) та "Вітрила" (1958) викликали інтерес читача й критики, а книга "Мандрівки серця", що вийшла в 1961 році, не лише закріпила успіх, а й засвідчила справжню творчу зрілість поетеси, поставила її ім'я поміж визначних майстрів української поезії. Ці сміливі кроки в "літературотворенні" стали червоним світлом для "церберів" радянської влади.

Творчий розвиток Ліни Костенко - поетеси гострої думки і палкого темпераменту - не був позбавлений ускладнюючих моментів.

Обмеження свободи творчої думки, різні "опали" в часи застою призвели до того, що досить тривалий час вірші Л. Костенко практично не потрапляли до друку. Та саме в ті роки поетеса, незважаючи ні на що, посилено працювала, крім ліричних жанрів, над своїм найвидатнішим до сьогодні твором - романом у віршах "Маруся Чурай", за який вона в 1987р. була удостоєна Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка.

Книги Л. Костенко "Над берегами вічної ріки" (1977), "Маруся Чурай" (1979), "Неповторність" (1980) стали небуденними явищами сучасної української поезії, явищами, які помітно впливають на весь її подальший розвиток. Так, як вона подивилася на проблему жіноцтва, її одвічні болі, так ніхто й ніколи не наважувався говорити про стереотипність думок і традицій. "Моя любов сягала неба, а Гриць ходив ногами по землі!" - обман, жорстокість буденності - усе це пролунало в "Марусі Чурай". Ліна Костенко була великим знавцем жіночої натури, незламним воїном за честь жінки, такий собі лицар у залізних обладунках під якими ховається чутлива, ніжна, красива жінка. За це її називають феміністкою серед інших XX століття.

Вона стала почесним професором Національного університету "Києво-Могилянська академія", її завжди обожнювали студенти і з трепотом ходили на її лекції пишаючись тим, що можуть слухати "титана" українського слова. У неї чимало регалій: почесний доктор Чернівецького національного університету (2002); лауреат Державної премії ім. Т.Шевченка за роман "Маруся Чурай" і збірку "Неповторність"); лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім. О. Теліги. Також її було нагороджено Почесною відзнакою Президента України і Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня у

ТВОРЧІ ВЕЧОРИ

ЛІНИ
КОСТЕНКО

25 січня — РІВНЕ
31 січня — КИЇВ
7 лютого — ХАРКІВ
10 лютого — КРИВИЙ РІГ
14 лютого — ЛЬВІВ (Університет ім. І. Франка)
15 лютого — ЛЬВІВ (Театр ім. М. Заньковецької)
16 лютого — ОСТРИГ (Острозька Академія)

zhzh.info

Усі ці заслуги ніколи не стануть показником істинного світогляду поетеси до тих пір, доки ви не візьмете до рук її збірки; до тих пір, доки ви не помітите як промайнув день за читанням її поезій; до тих пір, доки ви не прочитаєте "Марусю Чурай" і задумаетесь про долю українського жіноцтва. Ліна Костенко бачила світ по-новому, вона говорила правду без прикрас і чудово знала, що: "Жонглює будень святістю і свинством".

"Я вибрала долю собі сама, і що зі мною не станеться, - у мене жодних претензій нема до Долі - моєї обраниці"

ДУМКИ ПРО ЛІНУ КОСТЕНКО

«Навіть у Драча є нотки рабства, чи підоснови. Навіть у інших. Навіть у Рильського. Навіть у Хвильового! Симоненко — це «лютий крик прозрілого раба». А Ліна народжена війною, як Зеров, Нарбут, Яновський, Антоненко, Бажан, Підмогильний. І тут є наша ціль: ДУХОВНА СУВЕРЕННІСТЬ. Україна в серцях і в мозку. І цього Ліні не вибачають».

Євген Маланюк

«Поезія Ліни Костенко в часи безвір'я повертала людям віру у слово, повертала такі поняття як гідність, національна честь, самоповага, додавала впевненості й надії. Вона сама своїм життям, своєю поведінкою була і залишається прикладом нонконформізму і безстрашності. Многая літа!»

Атена Пашко, поетеса

«Для Ліни Костенко література, мистецтво — найчутливіший нерв суспільного організму. Та структура, що вловлює всі його флюїди, але водночас і впливає на його здоров'я або недуги. Найбільша її тривога: чи буде Україна адекватно відтворена у неминущому Слові?»

Іван Дзюба, академік

Микола Жулинський, академік:

«Ліна Костенко – це позиція. Національна. Горда. З глибинним почуттям людської гідності гортаю першу поетичну книжечку Ліни Костенко «Проміння землі». Вже там заявлена ця незалежна позиція...»

---

*«Я в людей не проситиму сили,
Я нічого в житті не просила...»*

Леонід Фінберг, директор видавництва «Дух і літера»:

«Ви дарували читачам – а то була вся Україна – велику поезію надії, що рятувала нас у, здавалося б, безнадійні роки радянської стагнації. Ви вчили мудрості Марусі Чурай в роки зневіри, і ми зберегли віру разом із вами. Ви навчали наших дітей чистого українського слова від Бузкового царя, і вони радо йшли за вами.»